

Wanda Szata

ZIMNICA W 1998 ROKU

Do Zakładu Epidemiologii PZH w 1998 r. zgłoszono 38 zachorowań na zimnicę. Była to liczba bardzo zbliżona do liczby zachorowań w roku 1997 (37) lecz prawie dwukrotnie większa od mediany za lata 1992–1996 (20 osób).

Zapadalność w Polsce wynosiła 0,10 na 100 000 mieszkańców.

U większości chorych (19 osób) stwierdzono zakażenie *P. falciparum*, a u dwunastu – *P. vivax*, u czterech – zakażenie mieszane *P. falciparum* i *P. vivax* i po jednym: zakażenie *P. malariae*, mieszane *P. vivax* i *P. ovale* oraz zakażenie bez określenia gatunku *Plasmodium*.

Rozpoznanie ustalono na podstawie badania mikroskopowego preparatów krwi – poza jednym zachorowaniem potwierdzonym dodatnim wynikiem badania odczynu immunofluorescencji pośredniej z antygenem *P. falciparum*.

Chorzy byli w wieku od 13 do 57 lat, w tym: troje nastolatków (13, 14 i 17 lat), dziesięciu w grupie 20–29 lat, dwunastu – 30–39 lat, po sześciu w grupie 40–49 i 50–59 lat oraz jeden chory bez informacji o wieku.

Przeważali liczebnie mężczyźni (29 zachorowań).

Chorzy byli mieszkańcami następujących województw: dziesięciu – woj. st. warszawskiego, sześciu – szczecińskiego, po dwóch: gdańskiego, koszalińskiego, lubelskiego, m. łódzkiego, poznańskiego i tarnobrzeskiego oraz po jednym: bydgoskiego, kaliskiego, katowickiego, konińskiego, legnickiego, nowosądeckiego, piotrkowskiego, suwalskiego, toruńskiego i wrocławskiego. Zapadalność w tych województwach wahała się od 0,60 (w woj. szczecińskim) do 0,03 na 100 000 mieszkańców (w woj. katowickim).

Dziewięć osób zachorowało w pierwszym kwartale, jedenaście w drugim, dwanaście w trzecim, a pięć w czwartym; w jednym przypadku brak informacji o dacie zachorowania (hospitalizacja w maju).

Dwunastu chorych stosowało jakąkolwiek profilaktykę farmakologiczną, pozostali albo nie stosowali profilaktycznie leków, albo brak było informacji na ten temat.

Wszystkie zachorowania wystąpiły po pobycie lub w czasie pobytu poza granicami Polski. Dwudziestu ośmiu chorych powróciło z podróży do Afryki. Ośmiu spośród nich podało jako docelowe kilka krajów lub większy obszar kontynentu. Z wymienionych, najczęściej powtarzają się kraje Afryki okołorównikowej i zachodniej, a wśród nich: Kenia i Tanzania (po 7 razy) oraz Nigeria (3 razy), Kongo, Ghana i Gwinea (po dwa razy). Pozostali chorzy podróżowali do Indii lub Indii i Nepalu (7) oraz do krajów Pacyfiku (Indonezja, Filipiny, Papua Nowa Gwinea) (3).

Osoby, które zachorowały na zimnicę, wyjeżdżały poza granice Polski przede wszystkim w związku z pracą (14 osób), turystycznie (11 osób), lub jako zakonnice i pomoc humanitarna (4 osoby); u dziewięciu osób brak danych o charakterze podróży.

Wszystkich chorych hospitalizowano.

U siedmiu osób przebieg choroby określono jako ciężki.

Nie zgłoszono zgonów z powodu malarii.

UWAGI KOŃCOWE I WNIOSKI

1. W ostatnich latach odnotowano w kraju wzrost liczby rozpoznanych i zgłoszonych zachorowań na zimnicę zawleczoną spoza granic Polski.

2. W 1998 r. rozpoznania zgłoszonych zachorowań stawiano w zasadzie na podstawie mikroskopowego badania krwi u osób z objawami klinicznymi zimnicy i obciążającym wywiadem epidemiologicznym. Proporcja rozpoznań potwierdzonych mikroskopowo była większa niż w poprzednim roku.

3. Niezbędne jest propagowanie profilaktyki zimnicy wśród osób mających zamiar wyjechać do krajów gdzie występuje ona endemicznie. Profilaktyka obejmuje m.in.: stosowanie odpowiedniej odzieży, repelentów do impregnowania odzieży i ochrony skóry, przebywanie w pokojach ekranowanych i klimatyzowanych, korzystanie z moskitier impregnowanych pyretroidami oraz profilaktykę farmakologiczną zgodną z aktualnymi zaleceniami WHO. Jednak żadna ze stosowanych metod zapobiegania nie zabezpiecza całkowicie przed zakażeniem. Dlatego decyzje o wyjazdach do krajów endemicznego występowania zimnicy – szczególnie kobiet w ciąży, dzieci i chorych – powinny być podejmowane z dużą rozważą.

W. Szata

MALARIA IN 1998

SUMMARY

In 1998 38 malaria cases were registered in Poland. All of them were imported, mainly from Africa (28), and some from Asia.

Plasmodium falciparum infection was confirmed in 19 cases.

Among 38 malaria cases 29 were men. The majority of malaria cases (28) were in 20 to 49 year old group. Fourteen persons travelled abroad in the connexion with their job, eleven – as tourists and some – as missionaries.

In 1998 malaria deaths were not registered.

Adres autorki:

Wanda Szata

Zakład Epidemiologii Państwowego Zakładu Higieny

ul. Chocimska 24, 00-791 Warszawa